

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ของงานศึกษานี้มีสองประการคือ ประการแรก เพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ และ จำแนกประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นตามเกณฑ์วากยสัมพันธ์ ประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ และจำแนกประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นตามเกณฑ์อรรถศาสตร์ โดยมีสมมติฐานว่า ประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นมีโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็น สิ่งกรประโยค และประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นสามารถจำแนกเป็นแบบย่อยได้ทั้งด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ และเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ ผลจากการศึกษาตรงตามข้อสมมติฐาน กล่าวคือ

ก. ประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นมีโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็นสิ่งกรประโยค โดยพิจารณาจากการที่พบว่า ประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นประกอบด้วยอนุพจน์ 2 อนุพจน์ขึ้นไปรวมกัน โดยอนุพจน์หนึ่งจะเป็นอนุพจน์หลัก เรียกว่า มุขยประโยค และอีกอนุพจน์หนึ่งจะเป็นอนุประโยคที่ขยาย ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ของมุขยประโยค ในประโยคเงื่อนไขเพื่อสืบค้นมีคำเชื่อมที่สามารถจำแนกได้เป็น 2 ชนิด คือ คำเชื่อมวิเศษณ์ประโยคกับมุขยประโยคซึ่งเป็นคำเชื่อมแบบรวมความ และคำเชื่อมนำวิเศษณ์ประโยค จึงเป็นคำเชื่อมแบบซ้อน ดังนี้

คำเชื่อมวิเศษณ์ประโยคกับมุขยประโยค จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. คำเชื่อมระหว่างวิเศษณ์ประโยคกับมุขยประโยค ได้แก่ แต่
กว่า แต่กว่า แต่ถึงอย่างไร แต่ในขณะที่เดียวกัน หาก แต่ขณะเดียวกัน คำเชื่อมชนิดนี้เป็น
คำเชื่อมของอเนกตรรกประโยค (coordinating connective)

2. ค่าเชื่อมที่ปรากฏหน้ากริยาวลีในमुख्यประโยค ได้แก่ ก็ ก็ยัง ก็จะมี
ยัง กลับ

ค่าเชื่อมนำวิเศษณ์ประโยค ได้แก่ ถึง ถึงว่า ถึงแม้ว่า ถึงแม้
ถึงหากว่า แม้ แม้ว่า ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ ต่อให้ ขนาด ในขณะที่ ขณะที่ ไม่ว่า สำหรับ
ไม่ว่า ใช้เฉพาะเมื่อวิเศษณ์ประโยคนั้นมี สรรพนามไม่ใช่เฉพาะ เช่น ใคร อะไร
ที่ไหน อย่างไร เท่าไร เมื่อใด เพียงใด ใดๆ หรือมีวลีที่เชื่อมด้วย หรือ

แต่อย่างไรก็ดี การปรากฏของ แต่ และ ก็ ก็ทำให้เห็นลักษณะ
ความเป็นอนุประโยคที่แฝงเข้ามาด้วย แต่ไม่ได้เกิดในทุกประโยค จะแสดงเฉพาะ
ประโยคที่ส่วนแสดงเงื่อนไข คือวิเศษณ์ประโยค นำหน้าส่วนแสดงการยืนยันในमुख्यประโยค

ข. ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันสามารถจำแนกเป็นแบบย่อยได้ทั้งด้วยเกณฑ์ทาง
วากยสัมพันธ์ และเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์

1. ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันจำแนกด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์เป็น 2
ประเภทตามเกณฑ์ตำแหน่งการปรากฏของวิเศษณ์ประโยค และमुख्यประโยค

ประเภทที่ 1 วิเศษณ์ประโยคนำหน้าमुख्यประโยค ค่าเชื่อมนำ
วิเศษณ์ประโยคจะปรากฏเสมอ ส่วนค่าเชื่อมระหว่างวิเศษณ์ประโยคกับमुख्यประโยคอาจ
ปรากฏหรือไม่ก็ได้

ประเภทที่ 2 วิเศษณ์ประโยคตามหลังमुख्यประโยค ค่าเชื่อม
ระหว่างमुख्यประโยคกับวิเศษณ์ประโยคจะไม่ปรากฏ

จากการศึกษาพบว่า การสลับตำแหน่งमुख्यประโยคและวิเศษณ์ประโยคไม่มี
ผลกระทบทางอรรถศาสตร์กับประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยัน

2. ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันจำแนกด้วยเกณฑ์อรรถศาสตร์ของคำเชื่อม เป็น 3 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 แสดงการยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจน (definite concessive sentences) มีคำเชื่อมในส่วนวิเศษณ์ประโยค ได้แก่ ถึง ถึงว่า แม้ ถึงแม้ว่า ถึงหากว่า แม้ว่า ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ คำให้ ให้ ขนาด ขณะที่ ในขณะที่

ประเภทที่ 2 แสดงการยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก (disjunctive concessive sentences) มีคำเชื่อมในส่วนวิเศษณ์ประโยค ได้แก่ ไม่ว่าจะ...หรือ...(หรือ)... ถึงแม้...หรือ... ถึง...หรือ...

ประเภทที่ 3 แสดงการยอมให้โดยบอกเงื่อนไขกว้างๆ (indefinite concessive sentences) มีคำเชื่อมในส่วนวิเศษณ์ประโยค ได้แก่ ให้ ถึงแม้ ถึง ไม่ว่าจะ แม้ ซึ่งจะใช้ร่วมกับคำสรรพนามไม่เจาะจงเสมอ ได้แก่ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ใดๆ

ลักษณะเงื่อนไขที่แสดงในประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยัน จำแนกเป็น 3 ประเภท ตามความหมายของคำเชื่อม ดังนี้

1. เงื่อนไขที่ไม่เกิดจริง (irrealis condition) ได้แก่ เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดในขณะพูด คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขประเภทนี้ได้แก่ คำให้ ให้

2. เงื่อนไขที่เกิดจริง (realis condition) ได้แก่ เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดจริงขณะพูด คำเชื่อมที่แสดงเงื่อนไขนี้ได้แก่ ทั้งๆที่ ทั้งที่ ทั้งๆ ขนาด ขณะที่ ในขณะที่

3. เงื่อนไขที่อาจจะเกิดจริง (potential condition) ได้แก่ เงื่อนไขที่แสดงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นแล้ว และอาจจะยังไม่ได้เกิดขึ้นในขณะพูด คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขชนิดนี้ได้แก่ ถึง ถึงว่า ถึงแม้ว่า ถึงแม้ ถึงหากว่า แม้ แม้ว่า แม้ที่ว่า ไม่ว่าจะ

จากการพิสูจน์ข้อสมมติฐาน สามารถสรุปคุณสมบัติของประโยคเงื่อนไขเพื่อ
ยืนยันในภาษาไทยได้ว่า

"คือ สังกนประโยคที่ประกอบด้วย มุขยประโยค และวิเศษณานุประโยค
ซึ่ง ถ้าวางวิเศษณานุประโยคไว้หน้ามุขยประโยค จะสามารถเพิ่มคำเชื่อม แต่ และ ก็
เข้ามาได้ ทำให้มีลักษณะปนกันของทั้ง สังกนประโยค และ อเนกตรรกประโยค
วิเศษณานุประโยคจะแสดงการยอมให้ (concession) แบบต่างๆ ในรูปของเงื่อนไข
มุขยประโยคแสดงการค้านความคาดหมายตามปกติของการยอมให้ นั้น วิเศษณานุประโยค
มีข้อความแสดงเงื่อนไขที่เป็นการยอมให้ 3 แบบ คือ 1)แสดงการยอมให้ด้วยการเจาะ
จงเงื่อนไขชัดเจน 2)แสดงการยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก และ 3)แสดง
การยอมให้โดยแสดงเงื่อนไขกว้างๆ"

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันในภาษาไทย พบว่ามีคุณสมบัติทาง
วากยสัมพันธ์คล้ายคลึงกับประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันในภาษาต่างๆ ที่นักภาษาศาสตร์
ชาวต่างประเทศหลายท่านได้ศึกษาไว้ กล่าวคือ มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ มุขยประโยค
และวิเศษณานุประโยค มีทั้งคำเชื่อมนำวิเศษณานุประโยค และคำเชื่อมวิเศษณานุประโยค
เข้ากับมุขยประโยค ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันได้แสดงความหมายที่บอกการยอมให้ในรูป
ของเงื่อนไข และการยืนยันที่ไม่คล้อยตามเงื่อนไขนั้น อย่างไรก็ตาม ในงานที่มีผู้เสนอไว้
สำหรับภาษาอังกฤษ ได้มีการจำแนกประเภทไว้สองประเภทเท่านั้น คือ ประเภทที่แสดง
การยอมให้ด้วยการเจาะจงเงื่อนไขชัดเจน (definite concessive sentences)
และประเภทที่แสดงการยอมให้โดยบอกเงื่อนไขกว้างๆ (indefinite concessive
sentences) ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันที่พบในข้อมูลของภาษาไทยคือ ประเภทที่แสดง
การยอมให้โดยมีหลายเงื่อนไขให้เลือก ซึ่งอาจจะเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า disjunctive
concessive sentences

ข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ เรื่องการใช้ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยัน
เมื่อแรกเริ่มการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดแหล่งข้อมูลไว้ว่า ต้องเป็นบทความการเสนอ
ข้อคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน ด้วยเหตุผลที่ว่า บทความประเภทนี้น่าจะ

ปรากฏประโยชน์ที่แสดงการยืนยันด้านความคาดหมายตามเงื่อนไขมากกว่าแหล่งข้อมูลอื่น เนื่องจากการเสนอความคิดเห็นทางการเมือง ย่อมมีจุดประสงค์ที่จะโน้มน้าวด้วยการแสดงความน่าเชื่อถือของผู้พูด ซึ่งประโยชน์เงื่อนไขเพื่อยืนยันสามารถแสดงความน่าเชื่อถือของความเห็นได้มากกว่าประโยชน์บอกเล่าชนิดอื่น เพราะเป็นการยืนยันสาระ หรือเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าเงื่อนไขจะเป็นอย่างไร เมื่อลงมือศึกษาจึงพบว่าในบทความประเภทนี้ ส่วนใหญ่มักจะมีประโยชน์เงื่อนไขเพื่อยืนยันเพียงส่วนน้อย ผู้ศึกษาจึงเปลี่ยนแหล่งข้อมูลเป็นประเภทเรื่องเล่า และปริเฉทแสดงทัศนคติ ในนิตสารสำหรับสตรี ด้วยเห็นว่าเป็นแหล่งรวมของข้อมูลที่เป็นเรื่องเล่า และแสดงทัศนคติ จากจำนวนนิตสาร 6 ฉบับ รวมจำนวนหน้าทั้งหมด 1346 หน้า แม้กระนั้นก็พบประโยชน์เงื่อนไขเพื่อยืนยันเพียง 467 ประโยค การที่พบประโยชน์ชนิดนี้ในปริมาณที่น้อยมากเมื่อเทียบสัดส่วนระหว่างจำนวนหน้าและจำนวนประโยคทำให้อาจกล่าวได้ว่า ประโยชน์ชนิดนี้จะถูกใช้เพื่อนำเสนอความคิดเห็น ความตั้งใจ เจตนาของผู้พูดให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ เพื่อนำมาโน้มน้าวความคิดของผู้ฟังให้คล้อยตามความคิดผู้พูด ซึ่งการโน้มน้าวลักษณะนี้มิได้เป็นวิธีการพูดในลักษณะแจ้งเพื่อทราบโดยปกติสามัญ แต่จะใช้ก็ต่อเมื่อต้องการเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือของสิ่งที่เสนอไว้ในमुखประโยชน์ อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อมูลมักปรากฏในบทความโฆษณาเสมอ สกตัวอย่างเช่น

โฆษณาเครื่องสำอาง

แม้จะไม่สามารถคงความสาวไว้ได้ตลอด แต่ก็ยังพึงใจกับใบหน้าที่คุณ

อ่อนวัย ในวันที่ด้วยผลิตภัณฑ์ Authentique

(ดิฉัน:5)

โฆษณาน้ำยาซักผ้า

ไม่ว่าจะเลอะคราบอะไรก็สะอาดง่ายทันตาด้วยสูตร NON-IONIC (ดิฉัน:63)

ไม่ได้ซักผ้าทุกวัน ต่อให้กองเป็นภูเขา ก็ไม่หวั่น

(ขวัญเรือน:24)

โฆษณาที่นอน

ถึงใครไม่รู้ แต่คุณเท่านั้นที่รู้ได้ว่า ความแน่นพอดีของทีนอนเซอเรสต์
ทำให้คุณสบายได้ตลอดคืน (ขวัญเรือน: 20)

จากการเก็บข้อมูลผู้ศึกษาพบปรากฏการณ์ที่น่าสนใจคือ

1. พบประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันที่ส่วนวิเศษณ์ประโยคแสดงเงื่อนไขที่นำมา
ใช้บ่อยจนกลายเป็นส่วนวนที่ใช้เป็นเงื่อนไขที่เพิ่มน้ำหนักของการยืนยันได้อย่างน่าเชื่อถือ
ได้แก่

ถึงจะเป็นตาร้ายคดียังไง ฉันก็ไม่ยอมแต่งงาน
ต่อให้หัวเด็ดตีนขาด ฉันก็จะไปให้ได้

2. พบว่าการแสดงการยอมให้นี้อาจจะปรากฏเป็นวิเศษณ์วลีก็ได้ ได้แก่
ตัวอย่างต่อไปนี้

ขนาดฤษี ยังตบะแตก
ขนาดพระ มันยังไม่เว้น
แม้เด็ก ยังถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร

5.3 ข้อเสนอนณะ

5.3.1 ข้อที่น่าสนใจและควรนำไปศึกษาเพิ่มเติมประการหนึ่งคือ ประโยค
เงื่อนไขเพื่อยืนยันที่มีวิเศษณ์นำมาก่อนหรือตามหลัง สามารถนำไป
ใช้แทนกันได้ทุกสถานการณ์หรือไม่ แม้ว่าทางด้านอรรถศาสตร์จะให้ความหมายเหมือนกัน

5.3.2 ประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยันในข้อมูลที่รวบรวมเป็นประโยคบอกเล่ามี
รูปประโยคคำถามเพียง 1 ประโยค น่าสนใจศึกษาว่า ประโยคลักษณะนี้มีรูปคำถาม
แบบตอบรับ ปฏิเสธอย่างไร และเป็นคำถามที่มี ปรุจฉาสรรพนามได้หรือไม่

5.3.3 จากข้อมูลที่รวบรวม พบประโยคขัดแย้งที่แสดงการยอมให้ (concessive) โดยไม่มีคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขการยอมให้ เช่น ถึง แม้ แต่มีคำเชื่อมแสดงการขัดแย้ง แต่ ปรากฏ เช่น

เขาแก่แล้ว แต่ ก็ยังหล่อ

ฉันแต่งตัวสวยแค่ไหน แต่ เขาก็บอกว่าแย่ไปหมด

น่าสนใจศึกษาว่า ประโยคชนิดนี้มีลักษณะทางอรรถศาสตร์ และ วากยสัมพันธ์อย่างไร ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขการยอมให้ เป็นเกณฑ์หลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นประโยคขัดแย้งชนิดนี้จึงไม่อยู่ในขอบเขตที่ ศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย